

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
J U 0 0 1 G	1 0 0 0	2 0 1 8 - 0 8 - 1 7
Kursnamn	Juridik GR (A), Juridisk översiktscurs	
Provnamn	Tentamen	
Ort	Östersund	
Termin	H18	
Ämne	Juridik	

MITTUNIVERSITETET

Avdelningen för ekonomivetenskap och juridik

Tentamen i Juridisk översiktskurs, 15 hp

Datum: 2018-08-17

Tentamen består av **8 frågor** om vardera **5 poäng**.

Maximalt 40 p.

Följande **godkända betygsgränser** gäller.

A 90% = 36 p

B 80% = 32 p

C 70% = 28 p

D 60% = 24 p

E 50% = 20 p

Tillåtna hjälpmedel

- Okommenterad lagbok och annan författningstext.
- Följande markeringar/hänvisningar får göras i texten:
  - under- och/eller överstrykningar,
  - rena paragrafhänvisningar, t.ex. ”jfr KöpL 3 §”
  - rena sidhänvisningar, t.ex. ”jfr sid 41”,
  - rena rättsfallshänvisningar, t.ex. ”NJA 1988:165”,
  - i marginalen utförd text, som återfinns i själva författningstexten.
- Flikar får endast innehålla lagens eller förordningens namn eller förkortning på namnet och de får markera var lagen eller förordningen börjar. Kapitel, paragrafer och andra hänvisningar på flikarna är inte tillåtet.
- Svenska Akademiens ordlista eller motsvarande, endast innehållande ordförklaringar/synonymer.
- Enkel miniräknare som endast har funktionen som miniräknare, inga andra funktioner

Varje fråga besvaras på eget blad

OBS! Läs igenom frågorna lugnt och tänk efter vad det frågas om.

Frågorna är upprättade av Daniel Lewandowski, tfn 070-310 44 43

Lycka till!

*Du ska med ett koncist juridiskt resonemang **motivera dina svar** och hänvisa till tillämpliga **lagrum** eller **annan rättskälla**.*

1. Rufus säljer en bil till Ada. Bedöm följande fristående händelser.
  - a) Priset på bilen är 100 000 kr. Man har kommit överens om att Ada ska hämta bilen hos Rufus 3 veckor efter köpet. Bilen blir dock stulen efter redan en vecka. Måste Ada ändå betala trots att ingen bil kan hämtas?
  - b) Rufus som är medveten om att växellådan funkar väldigt bristfälligt. Han vill inte att det ska komma invändningar kring bilen efter köpet så man överenskommer att bilen säljs i "befintligt skick". Rufus nämner heller inget om växellådan till Ada. Två veckor efter köpet rasar växellådan när Ada är mitt inne i centrala Göteborg. Hon tvingas bogsera bilen till en verkstad. Ada kräver prisavdrag med 30 000 kr (reparationskostnaden) för den dåliga växellådan medan Rufus hänvisar till att bilen faktiskt sålts i befintligt skick. Vad gäller?
  - c) Bilen visar sig ha ett allvarligt fel med avgasreningen. Rufus vill avhjälpa felet då han anser sig hyfsad händig. Ada å sin sida vill helst inte ha något att göra mer med Rufus och vill därför lämna in bilen på en verkstad och skicka räkningen till Rufus. Vad gäller?

2. Bosse och Shirin är gifta. Bosse har sonen Fredrik från ett tidigare förhållande. Shirin har barnet Reza från ett tidigare äktenskap.

Bosse dör. Bosses samlade giftorättsgods är värt 2 mkr och Shirins 6 mkr. Fredrik som har en väldigt nära relation till Shirin väljer att inte göra anspråk på att få sitt arv efter Bosse direkt när Bosse dör. När Shirin senare dör har den samlade egendomen vuxit till 10 mkr.

- a) Bedöm hur egendomen efter vid Shirins död ska fördelas.
- b) Kunde utfallet blivit ett annat om Shirin varit mer aktiv vid Bosses bodelning?
- c) Hur påverkas Fredrik om det skulle visa sig att Shirin p g a spelmissbruk spelat bort all egendom och det inte finns några pengar kvar när hon dör?

3. Olle och Nils är på grillfest och råkar hamna i en våldsam ordväxling om vilket fotbollslag som är bäst i allsvenskan. Bedöm och motivera vilka brott/inget brott som Olle gör sig skyldig till. Det är fristående händelser.
  - a) Olle ger Nils en örfil på kinden. Det gör ont och viss rodnad uppstår.
  - b) Olle tar upp en glasflaska och slår den i huvudet på Nils. Nils blir tillfälligt medvetlös och måste sy 10 stygn. Nils får hjärnskakning och måste vara hemma i en vecka.
  - c) Olle gillar inte våld men han pressar sig nära Nils för att verkligen kunna skrika in sitt budskap. Han trycker sig närmare och närmare Nils. Nils blir lite rädd och tvingas backa ända till han kommer till altankanten. Då gör Olle en yvig gest som träffar Nils i magen och Nils ramlar ner för altanen och bryter benet. Olle blir väldigt ledsen då han aldrig avsåg att skada Nils.

4. Pia och Alice har planer på att komma igång med en verksamhet inom kommunikation. De vill bilda någon form av bolag men är osäkra på vad som egentligen skiljer bolagstyperna åt. Besvara frågorna utifrån regelverket för **både aktiebolag och handelsbolag**. Ange lagrum där det är möjligt.
  - a) Vem kan teckna bolagets firma dvs vem kan ingå bindande avtal för bolagets räkning?
  - b) Kan Pia och Alice privata tillgångar komma att påverkas för det fall bolaget drar på sig skulder som bolaget inte kan betala?
  - c) Krävs det någon ekonomisk insats för att komma ingång med bolaget?

5. Linda har lånat ut 15 000 kr till Svea utan att komma överens om några detaljerade villkor. Besvara följande.
  - a) När har Linda rätt till betalning?
  - b) Tiden bara går och först efter 9 år kommer Linda hem till Svea och kräver betalt. Svea som glömt av skulden för länge sedan hävdar att det gått för lång tid och att fordran nu är ogiltig. Vad gäller och hade det blivit någon skillnad om fordran härrörde från ett arbete som Linda såsom näringsidkare hade utfört åt konsumenten Svea?
  - c) Om nu Svea inte vill betala frivilligt, var ska Linda i första hand vända sig för att hjälp med att få betalt? Kan Linda få någon kompensation för att det dröjer innan han får pengarna?

6. Sigrid säljer sin fastighet till Kalle. Köpeavtalet skrivs under den 1 januari och tillträdet bestäms till 1 april.

Det visar sig att säljaren tagit med sig den brandsläckare som var monterad i hallen vid visningen. Köparen frågar dig om den inte borde ingå i köpet. Vad gäller?

På fastigheten finns en bod som hyrs ut till en idrottsklubb. Klubben som betalar 2 000 kr i månaden ställer sig lite frågande vem som har rätt till hyran för perioden januari-mars?

Helgen 31 mars/1 april är det ett förfärligt åskoväder. Den 31 mars slår blixten ner och förstör kyl och frys till ett värde av 20 000 kr. Den 1 april slår blixten ner igen och antänder ett förråd som brinner upp. Förrådet är oförsäkrat och kostar 25 000kr att återställa.

Ni behöver inte beakta Force majeure och dess eventuella innebörd på avtalet.

7. Ola är handläggare på Försäkringskassan. Bedöm följande frågeställningar ur ett juridiskt perspektiv.

- a) Ola ska handlägga en ansökan om ersättning till Botex AB där Ola själv är styrelseledamot.
- b) Ola får viktig information per telefon i ett ärende men för inga anteckningar då han litar på sitt goda minne.
- c) I ett beslut skriver Ola att en överklagan av beslutet ska ges in inom 5 veckor. När Försäkringskassan får in överklagan efter 4 veckor framkommer att egentlig överklagandetid var inom tre veckor från beslut. Ska försäkringskassan avvisa överklagan som för sen inkommen? Motivera.
- d) Ola beslutar om att Försäkringskassan ska återkräva tidigare utbetald ersättning i ett ärende. Den drabbade som överklagar Olas beslut är säker på att få rätt i domstolsprocessen vänder sig till dig och undrar om man på något sätt kan hindra att pengarna krävs in innan ärendet är slutligt prövat?

8. Du arbetar som jurist åt Nordex AB som är ett företag med 15 anställda. Företaget säljer reservdelar till skottrar. Styrelsen vänder sig till dig beträffande följande fråga. Det arbetar 3 stycken säljare som jobbar mot bolagets kunder.

- Peter 35 år arbetat i 7 år
- Olov 55 år arbetat i 20 år
- Anders 62 år arbetat 24 år

På grund av lågkonjunktur måste två av säljarna sägas upp p g a arbetsbrist. Man vill gärna att Olov skall vara kvar men har hört att det eventuellt skall finnas tvingande regler beträffande turordning och vill ha dina råd i denna fråga.

b) Styrelsen överväger att byta ut nuvarande vd - Eva 60 år med 10 år i företaget - och funderar om det finns någon bestämmelse som hindrar att Eva blir uppsagd med 3 veckors uppsägningstid enligt gällande anställningsavtal?